

Kunnskapsgrunnlag

Indre Østfold kommune 2020

September 2018

Innledning	3
Bakgrunn	3
Mandat	4
Regionalisering	4
Fakta	5
Befolknings sammensetning	5
Befolkningen pr 1. januar 2017	5
Innvandrerbefolkningen	6
Årlig befolkningsvekst	7
Befolkningen i hver kommune	8
Fremtidig befolkningsutvikling	9
Oppvekst- og levekårsforhold	10
Husholdninger med lavinntekt	11
Barn av eneforsørgere	11
Kommunale boliger	12
Sysselsetting	12
Pendling	13
Sykefravær	14
Arbeidsavklaringspenger	15
Arbeidsledighet	16
Økonomisk sosialhjelp	17
Uføretrygd	18
Vold i nære relasjoner	19
Flyktninger	20
Skole	21
Grunnskolepoeng	21
Utdanningsnivå	21
Frafall i videregående skole	22
NAV i Indre Østfold kommune	24
Organisering	25
Ansatte	26
Sikkerhet	26
Satsingsområder og prosjekter	26
Kulturbygging og samarbeid	28
Eierskap	29
Økonomi	30

Innledning

Dette kunnskapsgrunnlaget har som formål å redegjøre for status, utfordringer, relevante nøkkeltall og statistikk, samt nasjonale og kommunale føringer innenfor de områder der NAV løser sitt samfunnsoppdrag.

Dokumentet er innledningsvis lagt opp med en beskrivelse av bakgrunn og målsetting for delprosjekt NAV i sammenslåingsprosessen. Deretter kommer en beskrivelse av de mest aktuelle fakta og tall for kommunene i indre Østfold. Siste del av dokumentet redegjør for hvordan man er organisert i dag og hvilke satsingsområder man har hatt de siste årene.

Fremtidige satsinger, tiltak og organisering vil legges frem i et eget dokument i neste fase i sammenslåingsprosessen. Samarbeidsavtalen for partnerskapet i NAV vil ta utgangspunkt i utfordringsbildet som fremkommer i dokumentet.

Dokumentet er i hovedsak utarbeidet av arbeidsgruppa i delprosjekt NAV; NAV-lederne og prosjektkoordinator, med basis fra grunnlagsdokumentet folkehelse 6K. Det er benyttet noe ekstern bistand i kvalitetssikring og i utformingen av dokumentet.

Anna-Lena Gaup, Rune Kyrдалen, Rita Sletner, Wenche Hvidsten, Gudrun Haabeth Grindaker.

24.09.2018

Bakgrunn

Den 8. juni 2017 vedtok Stortinget at Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad skal utgjøre Indre Østfold kommune innen 1. januar 2020. Prosjektplan for bygging av ny kommune 2017 - 2020 legger de overordnede føringer for hovedprosjektet og for delprosjekter for kommunesammenslåingen.

Følgende overordnede målsettinger gjelder for arbeidet:

1. Det skal bygges en helt ny kommune som skal være klar 31. desember 2019, med alle avgjørende elementer på plass
2. Byggingen av den nye kommunen skal ta ut gevinster i form av kvalitet og ressurser
3. Den nye kommunen skal være innovativ for å være tilpasset fremtidens samfunn og rustet for kommunesektorens endrede rammebetingelser
4. Delprosjekt NAV har som formål å etablere et myndig og løsningsdyktig NAV-kontor i den nye kommunen.

Mandat

Mandatet for delprosjekt NAV er at det skal:

1. Utarbeides et kunnskapsgrunnlag for dagens organisering som beskriver status, utfordringer, relevante nøkkeltall og statistikk, samt nasjonale og kommunale føringer.
2. Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, utarbeides et grunnlagsdokument som beskriver nye felles satsningsområder, mål og strategier for NAV Indre Østfold.
3. Med bakgrunn i grunnlagsdokumentet, utarbeides en organisasjonsplan for kontoret, som beskriver organisering, lokalisering og rolle- og funksjonsbeskrivelser.

Regionalisering

Den 23. juni 2017 besluttet regjeringen den nye regionale strukturen i NAV. Den nye strukturen innebærer at det etableres to NAV-regioner i Viken. Kommunene i Buskerud, samt Asker og Bærum fra Akershus skal inngå i etableringen av NAV i Vest-Viken. Kommunene i Østfold, samt kommuner på Romerike og Follo fra Akershus skal inngå i etablering av NAV i Øst-Viken. NAV Øst-Viken blir landets største NAV-region fra og med 2019. Øst-Viken vil da bestå av 38 kommuner og ca. 715.000 innbyggere.

Region NAV Øst-Viken har et mangfoldig nærings- og arbeidsliv, sannsynligvis landets beste arbeidsmarked, og har i tillegg en økende andel høyt utdannede og kvalifiserte innbyggere. Regionen står imidlertid også overfor utfordringer med økning i andel innbyggere som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet og som dermed står i fare for å bli langvarig avhengige av offentlige stønader til livsopphold.

Utviklingen av NAV Øst-Viken pågår i disse dager og det planlegges for at regionkontoret for NAV i Øst-Viken skal etableres innen 1. januar 2019 i Moss sentrum. Dette betyr et tettere samarbeid med Folloregionen både når det gjelder kontakt med næringslivet og arbeidsrettede tiltak for arbeidssøkere. Regionaliseringen innebærer mer ansvar og myndighet samt økte ressurser til de store NAV-kontorene.

Fakta

Innholdet er utarbeidet med utgangspunkt i grunnlagsdokument folkehelse 2018 for 6K. Andre kilder er:

- KOSTRA
- Helsedirektoratet
- Folkehelseinstituttet
- Arbeids- og velferdsdirektoratet

Befolkningssammensetning

De fem kommunene har relativt ulik profil i befolkningssammensetning når det gjelder aldersfordeling, befolkningsvekst, innvandrerandel og tilflytting. Per 1. januar 2017 var samlet befolkningsstørrelse i de fem kommunene 43 815 innbyggere. I tabellene nedenfor kommenteres de viktigste funnene. Den enkelte kommuner har relativt lave innbyggertall, slik at relativt små tallmessige endringer vil kunne gi store prosentvise utslag jamfør bakgrunnstallene.

Befolkningen pr 1. januar 2017

Tabell 1 viser befolkningstallene i kommunene per 1. januar 2017. Oversikten er fordelt på aldersgrupper.

Alder	Hele landet	Østfold	Askim	Eidsberg	Hobøl	Spydeberg	Trøgstad	IØK 2020
0-17 år	1 131 051	61 439	3377	2 389	1 204	1 280	1 097	9 347
%	21,5	21,0	21,5	20,9	21,7	22,2	20,4	21,3
15-24 år	668 322	36 155	1 909	1 424	702	648	615	5 298
%	12,7	12,3	12,1	12,5	12,6	11,2	11,5	12,1
25-44 år	1 430 973	72 149	3 849	2 809	1 517	1 488	1 286	10 949
%	27,2	24,6	24,5	24,6	27,3	25,8	24,0	25,0
45-64 år	1 346 490	79 958	4 300	3 123	1 512	1 501	1 537	11 937
%	25,6	27,3	27,4	27,4	27,2	26,0	28,6	27,2
65-74 år	505 513	31 978	1 769	1 247	513	676	605	4 810
%	9,6	10,9	11,3	10,9	9,2	11,7	11,3	11,0
75-79 år	148 329	9 267	484	340	139	172	170	1 305
%	2,8	3,2	3,1	3,0	2,5	3,0	3,2	3,0
80 år +	220 980	13 109	616	549	186	221	242	1 814
%	4,2	4,5	3,9	4,8	3,3	3,8	4,5	4,1
Totalt	5 258 317	292 893	15 720	11 406	5 557	5 765	5 367	43 815

Tabell 1. Befolkning i 2017 fordelt på aldersgrupper. Antall og prosent. Kilde: Kommunehelsa statistikkbank

Innvandrerbefolkningen

Tabell 2 og 3 viser antall og prosentandel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i 2011 og 2017, samt landbakgrunn. Innvandrerandelen har økt i alle kommuner. Askim og Hobøl ligger over landsgjennomsnittet. Askim har en større andel ikke-vestlige innvandrere enn de andre kommunene.

Landbakgrunn	År	Hele landet	Østfold	Askim	Eidsberg	Hobøl	Spydeberg	Trøgstad	IØK 2020
Totalt	2011	600 922	33 375	2 533	1 295	534	412	365	5 139
	2017	883 751	48 699	3 409	1 893	946	754	559	7 561
Europa uten Tyrkia	2011	287 433	17 706	1 217	778	396	234	282	2 907
	2017	438 159	25 714	1 664	1 195	678	390	433	4 360
Afrika	2011	73 480	3 599	168	104	33	A	22	327
	2017	121 111	5 875	249	194	40	A	30	513
Asia med Tyrkia	2011	209 467	11 134	1 076	373	92	138	55	1 734
	2017	286 407	15 895	1 407	450	201	254	87	2 399
Nord-Amerika	2011	9 533	294	10	A	A	5	A	15
	2017	11 107	367	A	A	A	5	A	5
Latin-Amerika	2011	19 193	609	57	33	6	11	A	107
	2017	24 786	799	76	44	17	11	A	148
Oseania	2011	1 816	33	A	A	A	A	A	A
	2017	2 181	49	A	A	A	A	A	A

Tabell 2. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre 2011 og 2017, etter landbakgrunn. A = anonymisert.

Landbakgrunn	År	Hele landet	Østfold	Askim	Eidsberg	Hobøl	Spydeberg	Trøgstad
Totalt	2011	12,2	12,1	17,0	11,8	11,0	7,8	7,1
	2017	16,8	16,6	21,7	16,6	17,0	13,1	10,4
Europa uten Tyrkia	2011	5,8	6,4	8,2	7,1	8,2	4,4	5,5
	2017	8,3	8,8	10,6	10,5	12,2	6,8	8,1
Afrika	2011	1,5	1,3	1,1	1,0	0,7	A	0,4
	2017	2,3	2,0	1,6	1,7	0,7	A	0,6
Asia med Tyrkia	2011	4,3	4,1	7,2	3,4	1,9	2,6	1,1
	2017	5,4	5,4	9,0	3,9	3,6	4,4	1,6

Nord-Amerika	2011	0,2	0,1	0,1	A	A	0,1	A
	2017	0,2	0,1	A	A	A	0,1	A
Latin-Amerika	2011	0,4	0,2	0,4	0,3	0,1	0,2	A
	2017	0,5	0,3	0,5	0,4	0,3	0,2	A
Oseania	2011	0,0	0,0	A	A	A	A	A
	2017	0,0	0,0	A	A	A	A	A

Tabell 3. Prosentandel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre 2011 og 2017, etter landbakgrunn. A = anonymisert.

Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Årlig befolkningsvekst

Tabell 4 gir en oversikt over netto årlig befolkningsvekst og vekst i prosent av befolkningen. De siste årene er det Hobøl som har hatt den prosentvis største befolkningsveksten.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hele landet	5607	6201	58947	62106	65565	6545	57781	56746	48183	44332
%	1,20	1,31	1,23	1,28	1,33	1,31	1,14	1,11	0,93	0,85
Østfold	2935	3126	3078	3165	3525	3648	2962	2236	2669	3026
%	1,12	1,18	1,15	1,17	1,28	1,31	1,05	0,78	0,93	1,04
Askim	143	231	161	45	187	219	115	83	102	105
%	1,00	1,60	1,10	0,30	1,25	1,45	0,75	0,54	0,66	0,67
Eidsberg	152	192	120	119	109	146	128	30	43	10
%	1,47	1,83	1,12	1,10	1,00	1,32	1,14	0,26	0,38	0,09
Hobøl	44	39	81	110	59	69	207	156	39	175
%	0,96	0,84	1,74	2,32	1,22	1,41	4,16	3,01	0,73	3,25
Spydeberg	125	75	19	98	83	126	146	72	44	29
%	2,53	1,48	0,37	1,90	1,58	2,36	2,67	1,28	0,77	0,51
Trøgstad	45	8	45	50	77	54	93	- 20	- 3	24
%	0,90	0,16	0,89	0,98	1,50	1,03	1,76	- 0,37	- 0,06	0,45
Totalt IØK 2020	508	545	426	422	515	614	689	321	225	343

Tabell 4. Årlig befolkningsvekst siste 10 år. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Befolkningen i hver kommune

Askim

er blant de kommunene i landet som har størst andel innvandrere (noe over 20 %). Til forskjell fra nabokommunene er en forholdsmessig stor andel av innvandrerne fra ikke-vestlige land. De siste 15 årene har den årlige gjennomsnittlige befolkningsveksten vært på noe over 1 prosentpoeng. Prognosene fra Statistisk sentralbyrå viser at veksten de neste 15 årene vil bli tilsvarende. Dette tilsier en årlig vekst i Askim på 150 – 200 innbyggere, slik det fremgår av tabell 8. Uten innvandring ville Askim ikke hatt noen befolkningsøkning de siste årene. Det er samtidig en betydelig usikkerhet knyttet til fremtidig innvandring både nasjonalt og lokalt.

Antallet og andelen eldre vil stige i årene som kommer.

Eidsberg

har i likhet med Østfold for øvrig en befolkning med færre barn og unge enn landsgjennomsnittet. Gjennom de siste 10 år har Eidsberg hatt en sterk økning i andelen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, og er nå på linje med resten av landet.

Hobøl

har en alderssammensetning som ikke avviker vesentlig fra landsgjennomsnittet, men en ser at gjennomsnittlig alder er noe lavere enn for landsgjennomsnittet. Hobøl har et fødseloverskudd på 4.6 pr 1000 innbyggere, og det fødes flere enn det dør. Dette vil gi en befolkningsvekst i kommunen, ut over den tilflyttingen kommunen opplever. Imidlertid vil også Hobøl få en betydelig økning i antall eldre fremover.

Spydeberg

er også en kommune som har hatt en rask befolkningsvekst, hovedsakelig i form av økt tilflytting, og det er en økning i andelen innvandrere. Alderssammensetningen avviker ikke vesentlig fra landsgjennomsnittet. Også Spydeberg vil få en betydelig økning i antallet eldre fra 2025.

Trøgstad

er en kommune med en liten befolkningsvekst de senere år med lavere fødselstall enn de fleste indre Østfold-kommunene. Fram mot 2040 er det forventet en liten befolkningsvekst. Andelen eldre over 80 år ligger på nivå med de øvrige kommunene i indre Østfold.

Fremtidig befolkningsutvikling

	2020	2025	2030	2035	2040
Hele landet	5 435 413	5 677 382	5 916 132	6 132 986	6 331 445
Østfold	302 032	315 955	329 704	342 413	354 222
Askim	16 207	17 027	17 844	18 591	19 269
Eidsberg	11 835	12 443	13 048	13 610	14 160
Hobøl	5 743	6 222	6 711	7 135	7 544
Spydeberg	6 049	6 452	6 820	7 174	7 492
Trøgstad	5 466	5 672	5 864	6 033	6 178
IØK 2020	45 300	47 816	50 287	52 543	54 643

Tabell 5. Framskrevet samlet innbyggertall i alle aldre, basert på antatt middels nasjonal vekst. Kilde: KommuneHelse statistikkbank

Tabell 5 og 6 viser prognoser for fremtidig befolkningsutvikling. Både økningen i befolkningen og økningen i andel eldre i befolkningen krever langsiktig planlegging og utvikling av lokalsamfunnene og de ulike kommunale tjenestene.

			2020	2025	2030	2035	2040
Hele landet	0-14 år	Ant.	957 029	977 551	1 004 494	1 030 520	1 041 994
		%	17,61	17,22	16,98	16,80	16,46
	80 år +	Ant.	230 934	272 400	353 665	413 374	468 577
		%	4,25	4,80	5,98	6,74	7,40
Østfold	0-14 år	Ant.	51 403	52 192	53 540	55 207	56 061
		%	17,02	16,52	16,24	16,12	15,83
	80 år +	Ant.	13 842	16 318	21 558	24 684	27 724
		%	4,58	5,16	6,54	7,21	7,83
Askim	0-14 år	Ant.	2 893	2 909	2 971	3 081	3 143
		%	17,85	17,08	16,65	16,57	16,31
	80 år +	Ant.	664	819	1 139	1 373	1 503
		%	4,10	4,81	6,38	7,39	7,80
Eidsberg	0-14 år	Ant.	2 029	2 087	2 153	2 238	2 280
		%	17,14	16,77	16,50	16,44	16,10

	80 år +	Ant.	534	651	839	920	1 060
		%	4,51	5,23	6,43	6,76	7,49
Hobøl	0-14 år	Ant.	1 008	1 077	1 114	1 178	1 214
		%	17,55	17,31	16,60	16,51	16,09
	80 år +	Ant.	190	257	332	391	483
		%	3,31	4,13	4,95	5,48	6,40
Spydeberg	0-14 år	Ant.	1 100	1 116	1 122	1 160	1 194
		%	18,18	17,3	16,45	16,17	15,94
	80 år +	Ant.	229	323	443	503	544
		%	3,79	5,01	6,50	7,01	7,26
Trøgstad	0-14 år	Ant.	901	901	892	920	934
		%	16,48	15,89	15,21	15,25	15,12
	80 år +	Ant.	237	311	420	467	500
		%	4,34	5,48	7,16	7,74	8,09
IØK 2020	0-14 år	Ant.	7 931	8 090	8 252	8 577	8 765
		%	17,51	16,92	16,41	16,32	16,04
	80 år +	Ant.	1 854	2 361	3 173	3 654	4 090
		%	4,09	4,94	6,31	6,95	7,48

Tabell 6. Framskrevet befolkning i aldersgruppene 0-14 år og over 80 år, basert på antatt middels nasjonal vekst.

Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Den yngste aldersgruppen forventes relativt sett å utgjøre en mindre andel av befolkningen fram mot 2040. Andelen over 80 år forventes å stige, til dels betydelig, i samtlige kommuner og derved i Indre Østfold kommune. Vi ser omtrent den samme forventede økningen i Østfold og landet som helhet.

Oppvekst- og levekårsforhold

Indre Østfold preges i hovedsak av gode oppvekst- og levekårsforhold for det store flertallet av befolkningen. Mange av kommunene har imidlertid høyere andel barn som vokser opp i fattigdom enn landet for øvrig.

Sysselsettingsgraden, andelen sosialhjelpsmottakere og uføretrygdede varierer forholdsvis mye mellom kommunene. Dette er forhold som har negative konsekvenser både for dem det gjelder og samfunnsøkonomien.

Tilsammen i kommunene i indre Østfold var det i snitt 7 068 personer som hver måned mottok penger til livsopphold i 2017. Andelen av befolkningen i alderen 18-66 år som mottok en livsoppholdsytelse fra NAV var i gjennomsnitt 24,6

% per måned i 2017. Til sammenligning vil i løpet av fem år 50 % av befolkningen i arbeidsfør alder motta ytelser til livsopphold¹. Det innebærer at de vil på en eller annen måte være i kontakt med NAV.

Alle kommunene i indre Østfold ligger lavere enn landsgjennomsnittet når det gjelder høyere utdanning. Tallene viser imidlertid en positiv utvikling der alle kommunene har hatt en økning i andelen med høyere utdanning i perioden 2000-2015. Frafallet i videregående skole har i perioden 2009-2015 blitt redusert, men flere av kommunene ligger langt over landsgjennomsnittet. Mange nasjonale og internasjonale undersøkelser viser at utdanningsnivået har stor betydning for helsa.

Husholdninger med lavinntekt

		2013	2014	2015	2016
Hele landet	alle aldre	10,5	10,8	10,9	11
	0-17 år	11	11,5	11,9	12,3
Trøgstad	alle aldre	11,9	10,8	10,5	10,4
	0-17 år	13,7	10,8	11,3	11,5
Spydeberg	alle aldre	9,6	9,1	10,3	9,5
	0-17 år	10,3	10,7	12,6	11,3
Askim	alle aldre	12,2	13,2	13,3	12,9
	0-17 år	16,4	18,2	18	17,4
Eidsberg	alle aldre	14,6	13,4	13,5	13,4
	0-17 år	19,5	16,8	18,2	18,3
Hobøl	alle aldre	9,4	9	8,5	9,6
	0-17 år	9,7	9,4	8,6	11,2

Tabell 7. Inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt, beregnet etter EU- skala. Kilde: KommuneHelse statistikkbank

I perioden 2012-2015 har det vært en svak økning i andelen som lever i husholdninger med lavinntekt nasjonalt og i fylket. I Østfold har andelen barn og unge som lever i lavinntektshusholdninger økt med over to prosentpoeng i denne perioden. Hobøl skiller seg ut ved å ligge stabilt lavt. I motsatt ende finner vi Eidsberg og Askim som ligger langt over snittet i Østfold og landet som helhet. Vi ser også av tabellen at det er stor forskjell mellom kommunene i indre Østfold, og med størst andel lavinntektshusholdninger i Eidsberg.

Barn av eneforsørgere

Prosentandelen eneforsørgere har avtatt noe fra 2008 – 2016 når vi ser på landet og fylket. Det er ikke samme utvikling for alle kommunene i indre Østfold. Trøgstad ligger omtrent på landsgjennomsnittet. Tallene for de andre kommunene er høyere enn landsgjennomsnittet. Høyest ligger Askim og Eidsberg, som har vært stabilt høye i hele tidsperioden. Barn av eneforsørgere antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk og sosialt. Det er en

¹ Et skråblikk på velferdsstaten - Presentasjon av Ulf Andersen NAV Indre Østfold 5. september 2018.

del risikofaktorer knyttet til det å vokse opp med en eneforsørger. Det kan være vanskelig å skille effekten av det å vokse opp med eneforsørgere fra andre faktorer som kan henge sammen med dette.

Kommunale boliger

Boligsituasjonen har blitt betydelig vanskeligere i løpet av de siste årene, særlig i bykommunene. Kartlegging har vist at kommunenes boligmasse ikke er tilstrekkelig for å dekke behovet. Antall svært vanskeligstilte er økende, og disse er det vanskelig å plassere i det private leiemarkedet².

Syssetting

		2010	2012	2014	2017
Trøgstad	Menn	73,5	70,6	71,9	69,2
	Kvinner	64,7	62,5	61,6	59,8
Spydeberg	Menn	72,6	73,4	68,8	68,0
	Kvinner	64,8	64,4	63,5	61,2
Askim	Menn	67,5	67,4	66,6	63,6
	Kvinner	59,8	58,4	58,7	56,8
Eidsberg	Menn	69,4	68,7	68,1	66,8
	Kvinner	62,4	59,2	59,8	56,9
Hobøl	Menn	73,9	73,8	70,9	71,0
	Kvinner	65,9	66,1	64,8	65,0
Østfold	Menn	67,7	66,9	66,5	63,7
	Kvinner	61,7	60,3	59,8	57,9
Landet	Menn	71,6	71,6	71,3	68,1
	Kvinner	66,5	65,7	65,5	63,8

² NOVA-rapport 13/15 Vanskeligstilte på det norske boligmarkedet

file:///C:/Users/NO009123/Downloads/Vanskeligstilte%20p%C3%A5%20det%20norske%20boligmarkedet-NOVA-R13-15.pdf

Tabell 8. Sysselsatte, per 4. kvartal i prosent. 15-74 år. Fordelt på kjønn. Kilde: SSB

	2010	2012	2014	2017
Trøgstad	69,2	66,8	66,9	64,7
Spydeberg	68,7	69,0	66,2	64,7
Askim	63,7	62,9	62,7	60,2
Eidsberg	65,9	64,0	64,0	62,0
Hobøl	70,0	70,1	67,9	68,1
Østfold	64,7	63,7	63,2	60,9
Landet	69,1	68,7	68,5	66,0

Tabell 9. Sysselsatte, per 4. kvartal i prosent, 15-74 år. Begge kjønn. Kilde: SSB

Tabellene viser at sysselsetningsgraden har gått ned i både fylket og landet som helhet i perioden 2010 – 2016. Det samme gjelder også for alle kommunene i større eller mindre grad. Nedgangen er minst i Hobøl, med 2,9 prosentpoeng. Arbeidslivet bidrar til mange helsefremmende faktorer for de fleste. Arbeid er med på å sikre personlig økonomi, gi struktur i hverdagen, skape tilhørighet og gi økt selvfølelse. Hele 96 prosent svarte at arbeid er viktig for deres psykiske helse i en undersøkelse TNS Gallup har utført for Helsedirektoratet³.

Pendling

	Andel sysselsatte med bosted i kommunen (%)	Ut av kommunen	Utpendlere som andel av sysselsatte bosatt i kommunen (%)	Inn i kommunen	Innpendlere som andel av sysselsatte med arbeidssted i kommunen (%)
Askim	59,9	4 015	56,8	2 517	45,2
Eidsberg	61,0	2 712	51,7	2 212	46,6
Spydeberg	64,2	1 872	68,0	1 066	54,8
Hobøl	67,1	2 230	79,0	618	51,0
Trøgstad	64,8	1 629	62,2	563	36,2

³ <https://helsedirektoratet.no/folkehelse/psykisk-helse-og-rus/arbeid-og-psykisk-helse>

Antall totalt		12 458		6 976	

Tabell 10. Pendling inn og ut av kommunene 2016. Kilde: SSB og Kommuneprofilen

Alle kommunene i indre Østfold har større andel utpendlere enn gjennomsnittet for Østfold. Askim preges av både stor utpendling og ganske stor innpendling, slik at kommunen både er en forstadskommune til Osloregionen, og samtidig har en regionsfunksjon i indre Østfold.

Av totalt 2 713 som pendlet inn til Askim i 2014, kom 68 % fra de 6 nabokommunene i indre Østfold.

Sykefravær

Vi ser av tabellen nedenfor at Eidsberg er den eneste kommunen hvor det legemeldte sykefraværet blant innbyggerne økte i perioden 2013 – 2017. I motsatt ende finner vi Hobøl, hvor andelen sykemeldte er blitt redusert med 1,1 prosentpoeng. Høyest ligger Spydeberg og lavest ligger Trøgstad, med henholdsvis 6,4 % og 5,1 %. I 2. kvartal 2017 var det legemeldte sykefraværet på landsbasis for kvinner på 6,8 prosent og 3,8 prosent for menn. Fordeler vi fraværet på kjønn og ser på endringen fra 2. kvartal 2016 til 2. kvartal 2017, hadde menn en økning på 2,6 prosentpoeng og kvinners sykefravær gikk opp med 2,2 prosentpoeng.

	2013	2014	2015	2016	2017
Østfold	6,2	6,3	6,2	5,8	5,8
Trøgstad	5,8	5,2	5,8	5,5	5,1
Spydeberg	7,3	7,9	5,8	6,4	6,4
Askim	6,0	6,4	6,5	5,7	5,6
Eidsberg	5,7	6,5	5,8	6,5	5,9
Hobøl	6,5	6,3	7,0	6,7	5,4

Tabell 11. Legemeldt sykefravær etter bosted. Prosent. Kilde: NAV

Sykemeldingspraksis

NAV registrerer at sykemeldingspraksis tilsynelatende varierer stort mellom ulike nabokommuner for samme diagnoser. Vi ser slike mønster mange steder i landet, men de er ustabile og endrer seg. I tabellen under ser vi en sammenligning mellom Askim og Eidsberg fra 2017. Forskjellene er til dels betydelige mellom de to kommunene.

	Gjennomsnitt varighet – uavhengig av diagnose	Diagnose A04 – trøtt og slapp	Diagnose L01 – nakkeplager	Diagnose L86 – ryggsyndrom m/smerteutstråling	Diagnose P76 - Depresjon
Østfold	44 dager	56 dager	41 dager	80 dager	99 dager
Askim	42 dager	52 dager	52 dager	69 dager	98 dager
Eidsberg	52 dager	77 dager	47 dager	89 dager	125 dager

Tabell 12 Antall legemeldte sykefraværsdager på avsluttede tilfeller på noen diagnoser i 2017. Kilde: Arbeids- og velferdsdirektoratet, statistikkseksjonen/kunnskapsavdelingen

Arbeidsavklaringspenger

Oversikt over totalt antall personer og andel av befolkningen på arbeidsavklaringspenger i perioden 2015-2018.

	feb.15	aug.15	feb.16	aug.16	feb.17	aug.17	feb.18	aug.18
	antall	antall	antall	antall	antall	antall	antall	antall
Askim	468	482	467	482	485	464	442	376
Eidsberg	407	431	409	429	450	446	430	358
Trøgstad	173	149	154	158	136	138	147	130
Hobøl	156	155	155	163	171	160	150	139
Spydeberg	207	206	178	174	166	166	172	141

Tabell 13 Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger i indre Østfold, 2015-2018

	feb.15	aug.15	feb.16	aug.16	feb.17	aug.17	feb.18	aug.18
	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
Askim	4,8	4,9	4,7	4,9	4,9	4,7	4,5	3,8
Eidsberg	5,7	6,1	5,8	6,1	6,3	6,3	5,9	5,1
Trøgstad	5,2	4,5	4,6	4,7	4,1	4,1	4,4	3,9
Hobøl	4,5	4,5	4,4	4,6	4,7	4,3	3,9	3,8
Spydeberg	5,9	5,9	5,1	4,9	4,7	4,6	4,7	3,8

Tabell 14 Andel mottakere av arbeidsavklaringspenger i prosent av befolkningen i indre Østfold, 2015-2018

Som det fremgår av tabellen over, er andel mottakere av AAP(arbeidsavklaringspenger) i fire av kommunene i indre Østfold svært likt, mens andel mottakere i Eidsberg ligger over ett prosentpoeng høyere. Dette er en trend som har vedvart i perioden som gjenspeiles i tabell 14 over.

Arbeidsledighet

	Alder	2010	2012	2014	2016	2017
Trøgstad	15-29 år	3,6	2,9	3,1	1,8	1,8
	30-74 år	2,1	1,3	1,5	1,1	1,4
Spydeberg	15-29 år	2,5	3,9	2,6	2,7	2,5
	30-74 år	1,8	1,3	2,2	1,6	1,9
Askim	15-29 år	4,9	4,1	4,9	4,4	3,7
	30-74 år	3,1	1,9	3,7	3,3	3,2
Eidsberg	15-29 år	5,4	4,6	4,9	3,9	3,6
	30-74 år	2,3	1,9	2,5	3,1	2,8
Hobøl	15-29 år	5,9	1,7	3,8	3,4	3,1
	30-74 år	2,8	2,5	2,3	2,4	1,8
Østfold	15-29 år	5,3	5,0	4,5	3,9	3,5
	30-74 år	2,9	2,6	2,9	2,7	2,5
Landet	15-29 år	3,8	3,2	3,4	3,2	2,5
	30-74 år	2,3	2,0	2,4	2,7	2,2

Tabell 15. Registrert helt arbeidsledige i prosent, november måned 2010-2017. Kilde: SSB

	Prosent	Antall
Landet	2,7	73 918
Østfold	3,0	4 261
Trøgstad	1,8	50
Spydeberg	2,5	72
Askim	4,1	311
Eidsberg	3,4	194
Hobøl	2,7	80
Totalt for IØK 2020		707

Tabell 16. Registrert helt arbeidsledige i prosent og antall, november måned 2017. Kilde: SSB

Tallene fra 2017 viser at arbeidsledigheten er høyest i Askim og lavest i Trøgstad, med et skille på 2,3 prosentpoeng. Arbeidsledigheten både i Norge og Østfold er imidlertid lav. Bruttoledigheten har gått ned hver måned siden november i 2016, og har i denne perioden falt med til sammen 10 000 personer på landsnivå. Antall arbeidsledige

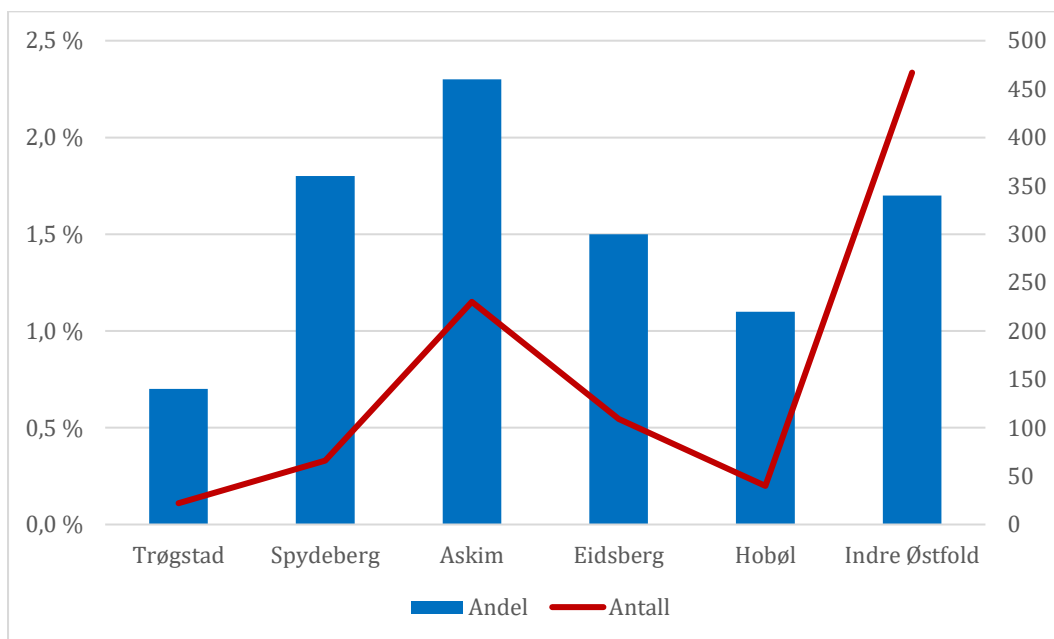

må vurderes i sammenheng med hvor mange som mottar sosialhjelp, har uføretrygd eller langtidssykemelding. Denne helheten beskriver bedre gruppen yngre i indre Østfold med vanskelige levekår.

Økonomisk sosialhjelp

Figur 1 viser at andelen sosialhjelpsmottakere varierer noe blant kommunene i indre Østfold. Mens Trøgstad har en andel på 0,7 prosent, har den kommunen med høyest andel, Askim, 2,3 prosent. De øvrige kommunene har en andel på mellom 1,1 og 1,8 prosent. Ser man hele den nye kommunen over ett, er andel sosialhjelpsmottakere i alderen 18-66 år per desember 2017, 1,7 prosent.

Figur 1: Prosentandel og antall sosialhjelpsmottakere i befolkningen 18-66 år, per desember 2017. Kilde: NAV Indre Østfold

Det å motta sosialhjelp flere ganger og over lengre tid hindrer ikke at sosialhjelpsmottakere blir sysselsatt etterpå. Yrkesaktivitet er viktig for avgangen fra sosialhjelp. Middelaldrende og eldre har større problemer med å komme ut i arbeidslivet igjen enn yngre. Avgang gjennom uførepensjonering er betydelig.

De fleste sosialhjelpsmottakere leier boligen sin. Manglende økonomiske ressurser blant sosialhjelpsmottakerne kan gjøre det vanskelig å delta i det sosiale liv. Den generelle tendensen er at en større andel sosialhjelpsmottakere mangler jevnlig kontakt med familie og venner sammenlignet med resten av befolkningen. Enslige forsørgere er mer avhengige av økonomisk stønad. Dette gjelder i økende grad enslige mødre med innvandrerbakgrunn⁴. Unge sosialhjelpsmottakere har en betydelig overhyppighet av både psykisk og somatisk sykdom⁵.

⁴ [Flere alenemødre avhengige av sosialhjelp - Samfunnsspeilet, 1/2014. Statistisk sentralbyrå.](#)

⁵ [Ungdoms levekår - Statistiske analyser 136. 2013. Statistisk sentralbyrå](#)

Uføretrygd

	Antall mottakere av uføretrygd per 31.03			Endring 2017-2018		Prosent av befolkningen (18-67 år **) per 31.03			Aldersstandardiserte andeler ***)
	2016	2017	2018	Antall	Prosent	2016	2017	2018	31.03.18
Landet	317 136	321 300	329 371	8 071	2,5	9,5	9,5	9,7	9,7
Østfold	25 063	25 419	26 257	838	3,3	13,7	13,8	14,2	13,4
Trøgstad	463	470	463	-7	-1,5	13,8	14,0	13,8	12,6
Spydeberg	427	420	418	-2	-0,5	12,1	11,8	11,4	11,0
Askim	1 396	1 416	1 462	46	3,2	14,1	14,3	14,7	13,8
Eidsberg	901	919	953	34	3,7	12,7	12,9	13,4	12,7
Hobøl	357	370	379	9	2,4	10,1	10,2	10,2	10,4
Totalt IØK 2020	3 544	3 595	3 675	80					

Tabell 17. Antall og prosentandel av befolkningen i aldersgruppen 18 – 67 år som har uføretrygd. *) Aldersstandardiserte tall:

Den andelen man ville hatt i kommunen om fordelingen etter alder var lik som for landet. Kommuner med "eldre" befolkning vil få lavere uføreandel, mens for eksempel Oslo med høy andel unge vil få høyere andel uføre etter aldersstandardiseringen. Kilde:

NAV

År		2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016
Hele landet	18-44 år	2,4	2,5	2,6	2,6	2,7
	45-66 år	18,5	18,4	18,1	17,4	16,8
Østfold	18-44 år	3,3	3,5	3,8	4	4,2
	45-66 år	23,4	23,6	23,7	23,2	22,6
Trøgstad	18-44 år	4,2	4,5	4,6	4,6	4,5
	45-66 år	22,9	23	23	22,6	22,4
Spydeberg	18-44 år	2	2,5	2,9	3,3	3,4
	45-66 år	20,9	20,4	20,1	19,6	19,1
Askim	18-44 år	3,1	3,4	3,8	3,8	3,8
	45-66 år	25,7	25,6	25,7	25,3	24,4
Eidsberg	18-44 år	3	3,3	3,6	3,9	4,2
	45-66 år	21	21,1	21,2	21	20,5
Hobøl	18-44 år	2,4	2,5	2,8	3,2	3,5
	45-66 år	17,6	17,6	17,3	17	16,8

Tabell 18. Begge kjønn, varig uførepensjon, prosent. Personer under 18 år eller over 67 år har ikke rett til uføretrygd. Kilde: KommuneHelse statistikkbank

Tabellene ovenfor viser at prosentandelen som mottar uføretrygd har vært forholdsvis stabil i Østfold de siste årene. Østfold er imidlertid det fylket i landet hvor størst andel av befolkningen har uføretrygd.

Askim har høyere andel uføretrygdede i alle aldersgrupper sammenliknet med hele landet. Hobøl har færrest uføretrygdede sammenliknet med de andre kommunene og ligger under landsgjennomsnittet for begge aldersgrupper. Det er mange forhold som påvirker andel uføretrygdede i befolkningen. Både sykdomsforekomst, arbeidsmarked og utdanningsnivå spiller inn.

I de fleste oversikter over uføretrygdede skiller man ikke mellom dem som har full trygd og dem som har gradert trygd. Det var i alt 18 % som hadde gradert trygd i Norge i 2014. I Norge får ca. 13 000 unge voksne i alderen 18-29 år uføretrygd. Andelen unge uføre har økt de siste ti årene. Unge voksne med alvorlig helsesvikt kan få en sikker og stabil inntekt gjennom uføretrygden. På den annen side kan varig uføretrygd medføre at man går glipp av de potensielle helsebringende faktorene som fast arbeid gir⁶.

Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner omfatter all fysisk og psykisk vold og trusler mellom nåværende og tidligere familiemedlemmer, og den omfatter også barn som er vitne til volden. Æresrelatert kriminalitet som

⁶ [Vekst i uføretrygd blant unge - Arbeid og velferd nr. 2 2018](#)

kjønnslemlestelse og tvangsekteskap er også en del av dette. Ifølge en studie om omfang av vold og overgrep mot barn og unge gjennomført blant 18-19-åringer, oppgir 6 % av ungdom i Norge å ha opplevd alvorlig fysisk vold fra minst en forelder i løpet av oppveksten. Flere har fått merker og smerter dagen etter og noen har hatt behov for legehjelp⁷. (Mossige & Stefansen 2016. Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, BUFDIR).

Familievold	Askim	Eidsberg	Hobøl	Spydeberg	Trøgstad	Totalt
2007	18	14	3	4	5	46
2010	46	20	5	9	5	89
2013	39	25	4	9	9	92
2016	30	25	14	3	13	91
Totalt	133	84	26	25	32	318

Tabell 21. Antall anmeldte saker med familievold. Kilde: Indre Østfold politistasjon 2017

Tabellen viser at Askim og Eidsberg har et tilsynelatende stort antall saker med familievold. Hvis vi imidlertid sammenstiller disse tallene med befolkningstallene i tabell 1, ser vi at det er en svært lav prosentandel av innbyggerne i alle våre kommuner som er med i familievoldsstatistikken over, langt under 1 % i alle de seks kommunene. 6 % av ungdom i Norge har opplevd alvorlig fysisk vold fra minst en forelder i løpet av oppveksten⁸. 6 % av innbyggertallet samlet i de seks kommunene utgjør 2 845 personer. Her er det grunn til å tro at det er mørketall, og at familievold ofte ikke anmeldes.

Flyktninger

Bosetting av flyktninger er et kommunalt ansvar. Antall bosettinger er et politisk spørsmål, nasjonalt og lokalt. Antallet varierer år for år. Ved bosetting må man også ta høyde for familiegjenforening.

Integrering av flyktninger er en sentral kommunal oppgave som fordrer bredt samarbeid med ulike kommunale aktører.

Ut fra dagenes situasjon kan man anslå en betydelig reduksjon av bosatte flykninger i Indre Østfold kommune sammenliknet med tidligere år. Situasjonen kan imidlertid fort snu og da er det viktig å ha tilpasningsdyktige tjenester.

Det anslås at det blir betydelig færre bosettinger i kommunene i løpet av det inneværende år.

	2015	2015	2016	2016	2017	2017	Anslag 2018	Anslag 2018
	Bosetting	Familie Gjenforening	Bosetting	Familie Gjenforening	Bosetting	Familie Gjenforening	Bosetting	Familie Gjenforening
Askim	17	1	33	7	13	7	0	9
Eidsberg	6	0	29	0	5	7	1	1
Trøgstad	4	0	14	0	4	0	0	0
Hobøl	0	0	3	0	4	0	0	3
Spydeberg	21	0	17	17	3	9	5	2

Tabell 22 Antall bosettinger og familiegjenforeninger 2015- 2017. Anslag for 2018. Kilde: NAV.

⁷ [Barn utsatt for vold i familien - Barne- ungdoms- og familiedirektoratet 19. januar 2018.](#)

⁸https://www.buudir.no/Statistikk_og_analyse/Oppvekst/Vold_og_overgrep_mot_barn/Barn_utsatt_for_vold_i_familien/

Skole

Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbytte for elever som sluttvurderes med karakterer, og benyttes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoengene har økt for alle elevene i indre Østfold i tidsperioden 2011-2017, uavhengig av foreldrenes utdanningsnivå. Samtidig ser vi at elevenes grunnskolepoeng øker i takt med foreldrenes utdanningsnivå. Dette gjelder både på nasjonalt nivå og i Østfold. (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet).

Utdanningsnivå

		2000	2006	2012	2017
Trøgstad	Grunnskolenivå	41,7	39,5	37,7	35,5
	Videregående skole-nivå	46,7	46,3	46,3	43,3
	Universitets- og høghskolenivå kort	10,4	12,4	13,9	15,9
Spydeberg	Grunnskolenivå	36,8	34,6	32,1	31,0
	Videregående skole-nivå	49,1	48,0	46,6	42,0
	Universitets- og høghskolenivå kort	11,6	14,4	17,1	18,4
Askim	Grunnskolenivå	41,1	38,8	37,2	35,0
	Videregående skole-nivå	43,7	43,7	43,6	40,4
	Universitets- og høghskolenivå kort	12,6	14,5	15,7	17,5
Eidsberg	Grunnskolenivå	41,7	40,2	38,1	36,1
	Videregående skole-nivå	44,4	44,1	43,4	40,9
	Universitets- og høghskolenivå kort	11,6	13,1	15,6	17,1
Hobøl	Grunnskolenivå	38,3	36,4	34,1	31,0
	Videregående skole-nivå	44,4	43,9	43,4	41,5
	Universitets- og høghskolenivå kort	13,9	15,6	17,8	19,3
Østfold	Grunnskolenivå	38,4	35,9	33,8	31,5
	Videregående skole-nivå	44,6	44,2	43,3	39,9
	Universitets- og høghskolenivå kort	14,1	16,5	18,6	20,5
Landet	Grunnskolenivå	33,7	31,0	28,2	26,2
	Videregående skole-nivå	44,3	43,3	42,0	37,4
	Universitets- og høghskolenivå kort	17,2	19,8	22,1	23,7

Tabell 19. Høyeste fullførte utdanningsnivå i prosent. Aldersgruppe 16 +. Kilde: SSB

Kommunene i indre Østfold har gjennomgående hatt et lavere utdanningsnivå i befolkningen enn i Østfold og landet som helhet. Tabellen ovenfor viser at alle kommunene i indre Østfold ligger lavere enn landsgjennomsnittet når det gjelder høyere utdanning. Tilsvarende er tallene høyere i indre Østfold for de som har grunnskole som høyeste fullførte utdanningsnivå. Tallene viser en positiv utvikling, der alle kommunene har hatt en økning i andelen høyere utdannede i perioden 2000-2016.

Både i nasjonale og internasjonale oversikter over folkehelsen ser man tydelig sammenheng mellom utdanningsnivå og helse. Jo høyere utdanningsnivå, desto bedre helse når man vurderer grupper av befolkningen.

Frafall i videregående skole

I tabellen nedenfor ser vi frafall i videregående skole totalt og etter foreldrenes høyeste fullførte utdanningsnivå.

Frafallet inkluderer:

- Personer som startet på grunnkurs i videregående opplæring for første gang et gitt år og som har gjennomført VGII eller gått opp til fagprøve, men som ikke har bestått ett eller flere fag og derfor ikke har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år.
- Elever som startet opp dette året, men som har sluttet underveis .

		2010-2012	2012-2014	2014-2016
Hele landet	Totalt	25	24	22
	Grunnskole	48	46	43
	Videregående	28	27	25
	universitet/høgskole	15	15	14
Østfold	Totalt	30	28	26
	Grunnskole	52	49	46
	Videregående	32	30	29
	universitet/høgskole	17	18	15
Trøgstad	Totalt	28	28	26
	Grunnskole	:	51	36
	Videregående	:	30	30
	universitet/høgskole	:	10	16
Spydeberg	Totalt	24	21	21
	Grunnskole	52	46	40
	Videregående	26	23	23
	universitet/høgskole	14	10	12
Askim	Totalt	34	29	28
	Grunnskole	49	42	40
	Videregående	39	33	33
	universitet/høgskole	17	16	15
Eidsberg	Totalt	34	32	30
	Grunnskole	64	50	46
	Videregående	37	34	32
	universitet/høgskole	10	18	14
Hobøl	Totalt	32	30	25
	Grunnskole	58	52	43
	Videregående	32	28	24
	universitet/høgskole	19	22	18

Tabell 20. Frafall i prosent fra videregående skole totalt og etter foreldrenes høyeste fullførte utdanningsnivå. Kilde:

Kommunehelsa statistikkbank

Tabellen viser at Askim og Hobøl er de kommunene der frafallet totalt har blitt redusert mest, begge med 8 prosentpoeng. De andre kommunene har også redusert frafallet. Det er veldokumenterte sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse. 3 av 4 unge fullfører nå videregående opplæring i løpet av fem år, og andelen har steget de siste årene. Mange fullfører også videregående opplæring på et senere tidspunkt i livet. Utdanningsnivået i befolkningen øker, og stadig flere har universitets- og høyskoleutdanning. Dette innebærer at utdanning har en viktigere posisjon i dagens samfunn enn tidligere. Det er imidlertid betydelige kjønnsforskjeller i gjennomføringsgraden. 68 % av guttene fullfører videregående opplæring i løpet av fem år, mens 79 % av jentene gjør det. Det er også flere gutter som slutter underveis i utdanningsløpet. Ungdommer som har droppet ut av videregående opplæring oppgir at mobbing, ensomhet og psykiske problemer var hovedårsaker til at de sluttet⁹.

Sosioøkonomiske forhold som foreldres utdanningsnivå og inntekt har også innvirkning på barnas gjennomføring i videregående opplæring. Unge med høyt utdannede foreldre fullfører videregående i langt større grad på normert tid enn elever med foreldre som har lavere utdanningsnivå. En studie viser at 70 % av de som ikke fullførte videregående opplæring, var i arbeid ved fylte 31 år, mens blant de som fullførte, var andelen i arbeid ved 31 år 85 %. Det er de som dropper ut tidlig i videregående opplæring som har dårligst utsikter på arbeidsmarkedet. I arbeidet med frafall er det behov for helhetlig og langsiktig satsing med utstrakt samarbeid innad i kommunen og mellom kommune og fylkeskommune.

NAV i Indre Østfold kommune

Denne delen av dokumentet har til hensikt å orientere om NAV i Indre Østfold. Tabellen under beskriver kort geografi og lokalisering av NAV-kontorene.

	Areal inkl vann i km ²	Innbyggertall pr 1.1.17	Administrasjonssenter	Lokalisering av NAV-kontor
Askim	69	15 720	Askim	Askim rådhus
Eidsberg	236	11 406	Mysen	Heggin, Mysen
Hobøl	140	5 557	Elvestad	Kommunehuset i Spydeberg
Spydeberg	142	5 765	Spydeberg	Kommunehuset i Spydeberg
Trøgstad	204	5 367	Skjønhaug	Kommunehuset på Skjønhaug

Tabell 23 Areal, innbyggertall, administrasjonssenter og lokalisering av NAV-kontor i indre Østfold

⁹ [Gjennomføring og frafall i skolen - Barne- ungdoms- og familiedirektoratet 2. mars 2018](#)

Organisering

NAV består av både kommunale og statlige tjenester i et partnerskap. Gjennom dette partnerskapet har stat og kommune felles ansvar for driften av NAV -kontoret og skal sikre et samordnet tjenestetilbud til brukerne. Det er en forutsetning at partnerskapet har felles mål og styring for hele NAV-kontorets virksomhet.

Pr i dag er det NAV-kontor i rådhusene i Trøgstad, Eidsberg, Askim og Spydeberg. NAV Hobøl Spydeberg er organisert etter vertskommunemodell og leverer tjenester til brukere både i Hobøl og Spydeberg kommune.

Kommunenavn	Oversikt over ansatte/ årsverk kommunalt/statlig NAV-leder er ikke medregnet	Organisasjons- Struktur	Åpningstid/ drop-in-tid (Obs! Timeavtaler hele dagen utover dette)
Askim	Kommunalt: 28 ansatte fordelt på 27 årsverk Statlig: 19 ansatte fordelt på 17,4 årsverk	NAV-leder, 3 avdelingsledere	Man-, tirs-, tors- og fredag: 10-12 Onsdag: kun timeavtaler
Eidsberg	Kommunalt: 15 ansatte fordelt på 14,9 årsverk Statlig : 17 ansatte fordelt på 16,5 årsverk	NAV-leder, 2 avdelingsledere	Alle dager: 10-14
Hobøl Spydeberg	Kommunalt: 7 ansatte fordelt på 7 årsverk Statlig: 11 ansatte fordelt på 10,4 årsverk	NAV-leder, 2 avdelingsledere	Man-, tirs-, tors- og fredag: 10-14 Onsdag: kun timeavtaler
Trøgstad	Kommunalt: 6 ansatte fordelt på 4,9 årsverk Statlig: 5 ansatte fordelt på 4,6 årsverk	NAV-leder, ingen avdelingsledere	Man-, tirs-, tors- og fredag: 9-12 Onsdag: kun timeavtaler

Tabell 24 Utfyllende informasjon om NAV i indre Østfold (ansatte, oppgaver, organisering og åpningstider)

Til sammen er det ca. 100 årsverk totalt på kommunal og statlig side, fordelt med ca. 50 årsverk på hver side. De 4 NAV-kontorene har ulike utfordringer og løser oppdraget på ulike måter.

Minimumsløsningen for kommunale tjenester i NAV består av de fem tjenestene som er pålagt etter lov om sosiale tjenester;

- Stønad til livsopphold
- Opplysning, råd og veiledning
- Kvalifiseringsprogrammet
- Individuell plan
- Midlertidig botilbud

Disse tjenestene skal alle NAV kontor levere. Kommunene står fritt til å legge andre tjenester til NAV- kontorene i tillegg til minimumsløsningen. NAV Askim, Eidsberg og Trøgstad har i tillegg bosetting og oppfølging av flyktninger i introduksjonsprogram. Hobøl-Spydeberg har ansvar for bostøtte. Når det gjelder flyktninger, har kontoret ansvar for vedtak om økonomisk sosialhjelp for bosetting/ supplerende til introduksjonsstønad.

Ansatte

Personalgruppen ved NAV Indre Østfold innehar god fagkompetanse både på kommunal og statlig side. Gruppen består av medarbeidere både med lang og kort fartstid, og aldersfordelingen er jevnt fordelt. Kompetansestrategien i NAV Indre Østfold legger vekt på utviklingen av kunnskap, ferdigheter, evner og holdninger.

Kompetansestrategiens innhold er en del av NAV-kontorenes virksomhetsplan, som behandles i partnerskapet bestående av fylkesdirektør og rådmannen i den enkelte kommune.

Sikkerhet

På landsbasis har det vært hendelser ute på NAV-kontorene som har gjort at sikkerhetsarbeidet har fått stort fokus. NAV-leder har ansvaret for å forebygge, håndtere og følge opp volds- og trusselhendelser i samarbeid med de ansatte. Alle medarbeiderne skal være kjent med NAV-kontorets interne rutiner for å håndtere slike hendelser. Endret arbeidsmetodikk har medført større aktivitet utenfor kontorlokalene – noe som kan utfordre sikkerhetsperspektivet for ansatte. Mobile løsninger gjør at NAV-ansatte kan møte brukere, samarbeidspartnere, arbeidsgivere, osv. på andre arenaer.

Satsingsområder og prosjekter

For å beskrive mer konkret hvordan NAV - kontorene løser sitt samfunnsoppdrag så vil denne delen beskrive noen av de satsingsområdene og prosjektene som er blitt gjennomført og som pågår.

Ungdomssatsingen

Forebygging av frafallet i videregående skole har de siste årene vært et satsingsområde i Østfold. For å komme tett på problematikken har NAV-veiledere i videregående opplæring oppfølging av aktuelle elever i samarbeid med ungdomsveilederne ved lokalkontorene (rapporterer til NAV Askim og NAV Eidsberg).

Videre jobber man sammen med oppfølgingstjenesten¹⁰ for å tilrettelegge for individuelle opplæringsløp. Høsten 2017 ble det gjennomført et felles ungdomskurs med veiledere fra flere av kontorene. Det er videre blitt gjennomført informasjonsmøter og undervisning på ungdomsskoler om NAV, arbeidslivet og kompetansebehov. Det har også vært gjennomført nettverkssamlinger for alle ungdomsveiledere. Den 1 september i år ble det startet opp et ungdomsprosjekt med to prosjektmedarbeidere. Prosjektet skal en tidsramme på 3 år.

Markedsarbeid

Det er etablert et felles markedsteam med veiledere fra seks NAV-kontorer¹¹ og oppfølging fra NAV-lederne. Det samarbeides om rutiner for bedriftskontakt, nettverksbygging, rekrutteringsbistand til bedrifter, formidling av arbeidssøkere med bistandsbehov, oppfølging av tiltaksleverandører og samarbeidspartnere (Markedsforum).

Markedsteamet arrangerer jobbmesser og rekrutteringsarrangementer. De gir bistand til bedrifter ved permitteringer og konkurser. De bistår med kartlegging av kompetansebehov hos aktuelle arbeidsgivere, og de driver målretting av tiltaksbruk for å utjevne kompetansemangler hos arbeidssøkerne.

«Mulighetslister» med ledige jobber deles med alle NAV-kontorene i Østfold. Det er også startet opp et samarbeid med kontorene i Akershus i forbindelse med etableringen av region Øst Viken. Det arbeides langsiktig med valg av hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak på bakgrunn av kjennskap til behov i næringslivet i lokalmiljøet. Man har en aktiv oppfølging av leverandørene av de ulike tiltakene. Markedsteamet samarbeider også med NAV Østfold sin tiltaksavdeling om budsjettoppfølging og justeringer, innkjøp, felles satser og rutiner for tiltaksbruk.

Organisering av arbeidet med flyktninger

Det er etablert et eget samarbeid omkring introduksjonsordningen i de seks kommunene Askim, Spydeberg, Hobøl, Marker, Skiptvet og Rakkestad, der NAV Askim leder et Introduksjonscenter med programrådgivere for nybosatte flyktninger. Eidsberg og Trøgstad har valgt å følge opp introduksjonsordningen i eget NAV-kontor, men kjøper voksenopplæringstjenester av Deltagruppen på samme måte som de andre kommunene.

Voksenopplæringen og introduksjonscenteret

Voksenopplæringen og introduksjonscenteret gir i samarbeid med NAV-kontorene veiledning til flyktninger innenfor personlig økonomi, jobbsøk, NAV sine digitale verktøy, samt rettigheter og plikter som innbygger og arbeidssøker.

---

¹⁰ [Oppfølgingstjenesten i Østfold](#)

¹¹ NAV-kontorene i indre Østfold og NAV-kontorene i Marker og Skiptvedt

Fylkeskommunen og NAV Østfold

Det er etablert egne fagutdanninger for flyktninger i samarbeid med NAV Østfold og lokalkontorene. Det gis ekstra økonomisk støtte til lærlingeløp i kommunene.

Lov om sosiale tjenester

Det gjennomføres faste faglige fora samt utvidede samlinger som omhandler tolking av regelverk.

Det er iverksatt samarbeidsrutiner ved flytting mellom kommuner. Det arbeides med tilnærming til like økonomiske satser og husleiesatser. Det samarbeides med fylkesmannen for kompetanseutvikling, og det foregår deling av tilbakemeldinger og resultater etter tilsyn fra Fylkesmannen.

Det er iverksatt aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere hvor man har prøvd ut ulike løsninger for deretter å utveksle erfaringer. Dette omfatter blant annet egne kommunale kurs, samarbeid med ASVO-bedrifter, innkjøp fra andre leverandører og samarbeid med kommunale enheter og virksomheter. I løpet av høsten 2018 starter et felles statlig finansiert tiltak som er kalt Tiltak på timen.

Annet faglig arbeid

Veiledere som arbeider med helseområdet holder jevnlig møter for erfaringsutveksling og kompetansedeling. Det gjennomføres felles arbeidsverksteder med rådgivende overlege fra NAV for å drøfte aktuelle saker.

Prosessveilederne jobber på tvers av kontorene og bidrar til å sikre lik oppfølging av sykmeldte ved 8 ukers tidspunktet.

Kontorene i regionen har gjennomført opplæring for å øke kompetansen til å avgjøre/beslutte søknader om arbeidsavklaringspenger og uførepensjon. NAV Hobøl Spydeberg har gjennomført dette i en prosjektperiode f.o.m. jan 2017. Fra og med 1 sept. 2018 avholdes felles saksdrøftingsverksteder for alle nye søknader om arbeidsavklaringspenger i indre Østfold.

Kulturbygging og samarbeid

Det er gjennomført felles storsamlinger for alle ansatte med ulike temaer for å forberede sammenslåing. Videre er det gjennomført felles faglige opplæringer med deltakere fra ulike kontorer.

Det avholdes felles ledermøter for NAV-lederne i regionen. Hovedfokus på disse møtene er samarbeid om bemanningsbehov, tiltaksbudsjett og opplæringsbehov i tiden fremover.

Rådgivere fra de ulike kontorene underviser i sitt fagområde når NAV Østfold gjennomfører kompetansehevingstiltak, og mange deltar i ulike fagnettverk.

Eierskap

Indre Østfold kommune vil fra 01.01.2020 være eier av fire arbeidsmarkedsbedrifter med Deltagruppen AS som den største. Deltagruppen AS er en godkjent arbeids- og inkluderingsbedrift som tilbyr ulike arbeidsrettede tiltak og i tillegg leverer tjenester knyttet til voksenopplæring på oppdrag fra 8 kommuner. Innovativ er en arbeids- og tilretteleggingsbedrift som i tillegg til arbeidsrettede tiltak også tilbyr varig tilrettelagt arbeid i skjermet virksomhet (VTA). VIA3 og Hobøl ASVO er vekstbedrifter som tilbyr varig tilrettelagt arbeid for personer med nedsatt arbeidsevne.

Navn	Eiere	Budsjett	Formål
Hobøl Asvo AS	Hobøl 100%	5 300 000	Tilbyr varig tilrettelagt arbeid for mennesker med nedsatt arbeidsevne. VTA-avtaler med Hobøl og Spydeberg. Hobøl kommune kjøper i tillegg aktivitetspliktilbud for sosialhjelpssøkere fra Hobøl Asvo. Bedriften skal være en støttespiller til Hobøl kommunes tilbud om aktivisering av personer med psykiske/sosiale adferdsproblemer og med dette kunne redusere kommunens kostnader totalt sett.
Innovativ AS	Trøgstad eier 60,84%, Eidsberg 14,29%, Marker 14,29%, Roar Wedding AS 10,58%. Oppsigelsestid er 12 mnd.		Arbeids- og tilretteleggingsbedrift. Tilbyr tilrettelagt arbeidstrening for å styrke muligheter for å komme i arbeid eller utdanning, tilbyr også tilrettelagt arbeid for mennesker med varig nedsatt arbeidsevne. VTA-Avtaler med Eidsberg, Trøgstad og Marker.
VIA 3 AS	Aksjeselskap Askim eier 73,83%, Skiptvet 26,17%		Tilbyr tilrettelagt arbeid for mennesker med varig nedsatt arbeidsevne. Godkjent lærebedrift.

Deltagruppen AS	Askim eier 38,1%, Eidsberg 19,3%, Spydeberg 7,8%, Hobøl 5,3%, Trøgstad 9,6%. I tillegg eier Rakkestad 9,6%, Skiptvet 5,3% og Marker 5% Oppløsning følger IKS-loven § 32.	98 456 000	Å eie aksjer i datterselskaper som har opplæring, arbeidstrening og attføring som primære virksomhetsområder, samt annen virksomhet som står naturlig i tilknytning til dette
Delta jobb og kompetanse AS	Alle tre selskapene eies 100 % av Deltagruppen AS ¹²		Jobb- og kompetansevirksomhet som har attføring/arbeidsrettede tiltak som primært virksomhetsområde.
Delta næring AS			Virksomhet i form av detaljhandel, reklamevirksomhet, eller annet, primært som arena for jobbsøkere meldt inn i NAV og/eller Delta Jobb og Kompetanse As, får arbeidstrening til å komme seg ut i arbeidslivet. Antall årsverk ca 13.
Delta Skole AS			Bedriften skal tilby og drive voksenopplæring i tråd med kommunenes plikt etter opplæringsloven, eller eventuelt annet tilsvarende lovverk. Antall årsverk ca. 37.

Tabell 25 Spesifisering av eierskap og budsjett for arbeidsmarkedsbedrifter i indre Østfold

Økonomi

De kommunale budsjettene er ikke sammenlignbare da kommunene har lagt ulike tjenester og utgifter til NAV-kontorene. Tabellen under beskriver budsjett for inneværende år, i tillegg budsjett per innbygger i hver kommune, medregnet kommunale og statlige midler.

¹² Deltagruppen AS eier 100% av de 3 selskapene. Oppløsning av selskapet vedtas på generalforsamlingen hvor minst 75% av aksjekapitalen er representert. Gyldig vedtak om oppløsning krever 2/3 flertall av møtende stemmer. Vedtak om oppløsning må på forhånd være forelagt de statlige tilskuddsinstitusjonene for uttalelser.

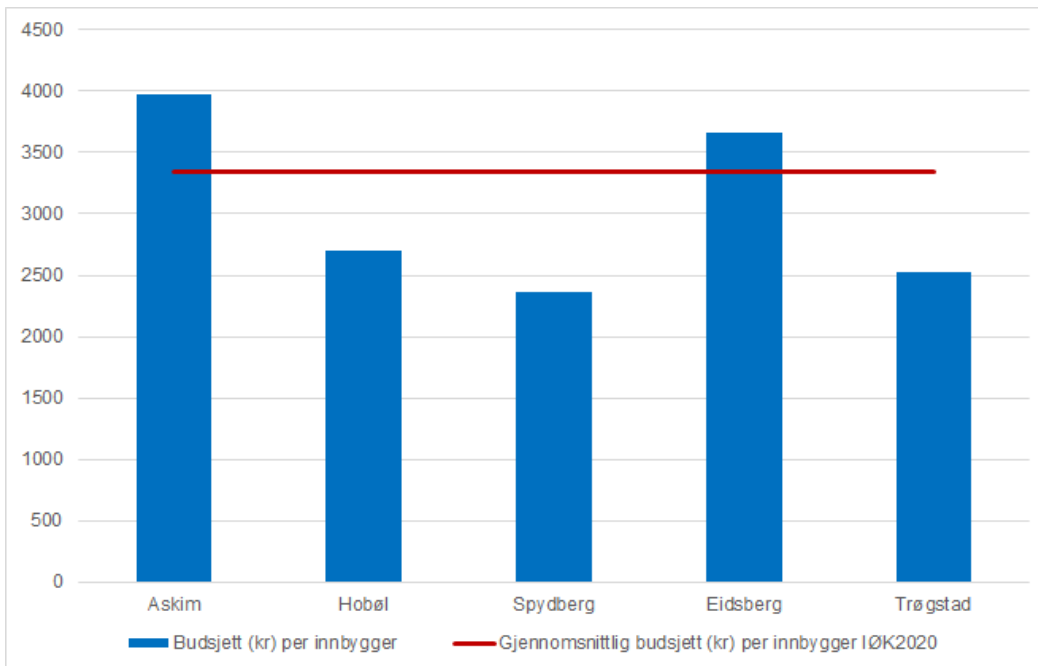
	Budsjett	Befolkningstall	Budsjett per innbygger
Askim	62 447 000	15720	3972,5
<i>Kommunalt</i>	50 328 000		
<i>Statlig</i>	12 119 000		
Hobøl¹³	14 999 876	5557	2699,3
<i>Kommunalt</i>	11 705 000		
<i>Statlig</i>	3 294 876		
Spydeberg	13 602 124	5765	2359,4
<i>Kommunalt</i>	10 051 000		
<i>Statlig</i>	3 551 124		
Eidsberg	41 774 000	11406	3662,5
<i>Kommunalt</i>	34 037 000		
<i>Statlig</i>	7 737 000		
Trøgstad	13 522 000	5367	2519,5
<i>Kommunalt</i>	10 690 000		
<i>Statlig</i>	2 832 000		
Totalt	146 345 000	43815	3340,1

Tabell 26 NAV-budsjett og budsjett per innbygger i indre Østfold

¹³ Kun oppgitt statlig tall samlet for de to kommunene. Andel statlig midler er derfor beregnet basert på innbyggertall i de to kommunene.

Det relativt store forskjeller i budsjettene til NAV i de fem kommunene. Mens Spydeberg, Trøgstad og Hobøl har budsjetter på underkant eller overkant av kr 2 500 per innbygger i kommunen, har Eidsberg og Askim budsjetter på over kr 3 500 per innbygger.

Figur 2 Grafisk fremstilling av NAV-budsjett per innbygger i indre Østfold

Som det fremgår av tabellen og grafen over, ligger to av kommunene i nye Indre Østfold kommune, Askim og Eidsberg, over snittet for budsjett per innbygger til NAV. Gjennomsnittlig NAV-budsjett per innbygger for den nye kommunen er i 2018 kr 3340¹⁴.

Avslutning

Det vises for øvrig til annen relevant styringsinformasjon som blant annet finnes i KOSTRA. I forbindelse med etableringen av nytt NAV-kontor er rapportering sentralt. Hvilke styringsindikatorer det skal rapporteres på til stat/ folkevalgt nivå bør diskuteres blant annet ut fra målsettinger og politiske vedtak.

¹⁴ Tall innhentet fra den enkelte NAV-leder i de nevnte kommunene